




# POVODÍ LABE, státní podnik

## INVESTIČNÍ ZÁMĚR

**Orlice, HK, Malšovice, Stará Orlice (IDVT 10171973),  
revitalizace slepého ramene**

<b>Zpracoval:</b>	RNDr. Michal Vávra referát VH plánování a ekologie dne:	 <b>ZKONTROLOVÁNO</b> Petr Ferbar 07:22, 20/11/20
<b>Schválil:</b>	Ing. Petr Martínek investiční ředitel dne:	<b>Ing. Petr Martínek</b> 
<b>Vyhlášeno Dokumentační komisí:</b>	dne: 26. 11. 2020 číslo zápisu: 11/2020	Tajemník Dokumentační komise 

**a) identifikační údaje o plánované stavbě:**

název stavby – tok, název	Orlice, Stará Orlice (IDVT 10171973), revitalizace slepého ramene
místo, případně ř. km, k.ú.	Malšovice u Hradce Králové
Inventární číslo DM	
identifikátor ISYPO	

**b) Odůvodnění účelnosti veřejné zakázky:**

Popis potřeb, které mají být splněním veřejné zakázky naplněny:

Investiční záměr se týká revitalizace říčního ramene Orlice zvaného Stará Orlice a soustavy tůní na pozůstatku mrtvého ramene (IDVT10171976). Lokalita má charakter slepého ramene. V současné době jsou však zejména vodní a mokřadní biotopy silně degradovány a pro zachování přírodních hodnot lokality pro budoucí generace je třeba přistoupit k revitalizačním zásahům.

Popis předmětu veřejné zakázky (stávající stav, cíl):

stávající stav:

Stará Orlice se v současnosti nachází v pokročilé fázi sukcese, je částečně zazemněné a silně zasedimentované organickým materiálem. V současné době zde dominují porosty stulíku žlutého (*Nuphar lutea*), růžkatce ostnitého (*Ceratophyllum demersum*) a značná část lokality je potažena vegetací okřehků (*Lemna minor*) a závitky (*Spirodela polyrhiza*), tyto rostliny rostou i v prostředí s vysokou mírou trofie. Vzhledem k postupující sukcesi však mnoho druhů vodních makrofyt vymizelo, např. lekníny (*Nymphaea* spp.), řezan pilolistý (*Statiotis aloides*), stolístek přeslenatý (*Myriophyllum verticillatum*) nebo voďanka žabí (*Hydrocharis morsus - ranae*). V břehových porostech roste např. olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), dub letní (*Quercus robur*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), keřové a stromové vrby (*Salix* spp.). Na březích, ve vodním sloupci či v lučních porostech rostou vzácné druhy cévnatých rostlin, např. řeřišnice bahenní (*Cardamine dentata*), rozrazil dlouholistý (*Veronica maritima*) nebo vrbovka malokvětá (*Epilobium parviflorum*).

Cílem revitalizačních zásahů je posunout lokalitu v rámci sukcesního vývoje do mezotrofního stádia, které bude mít za následek zpomalení stárnutí ramene a obnovení ekologických funkcí pro širší spektrum organismů.

Popis vzájemného vztahu předmětu veřejné zakázky a potřeb zadavatele:

Revitalizací lokality dojde k obnovení ekologických funkcí ramene Stará Orlice. Tím dojde k zachování vhodných podmínek pro velké spektrum druhů organismů a podpoří se tak celková druhová diverzita lokality.

Rizika nerealizace veřejné zakázky, snížení kvality plnění, vynaložení dalších finančních nákladů:

V případě, že nebude revitalizace realizována, bude degradace biotopů nadále pokračovat, rameno bude vlivem sukcese dále zazemněno a dojde k jeho postupnému zániku. V této části nivy Orlice jsou z důvodu provedených vodohospodářských úprav velice omezeny možnosti vzniku nových říčních ramen.

Popis variant naplnění potřeb a zdůvodnění zvolené alternativy veřejné zakázky (odůvodnění, proč není možné dosáhnout cíle vlastními silami):

Jedinou variantou k prodloužení životnosti lokality je realizace záměru. Vzhledem k obtížnosti a rozsahu investičního záměru není možné práce zajistit vlastními pracovníky a mechanizací.

Předpokládaný termín splnění veřejné zakázky:

2020 – schválení investičního záměru  
2021 – výběr projektanta, projektová dokumentace  
2022 – administrace a získání dotace, zahájení realizace akce  
2023/2024 – ukončení akce

Výsledek hodnocení VH majetku dle OS 14/2018 v platném znění:

Tato stavba není hodnocena podle směrnice OS 14/2018.

**c) kvalifikovaný propočet nákladů na realizaci stavby s uvedením způsobu stanovení těchto nákladů:**

Náklady na realizaci akce byly stanoveny hrubým odhadem na **13,85 mil. Kč**.

Celkové náklady byly stanoveny podle dokumentu Náklady obvyklých opatření MŽP, které slouží jako podklad pro hodnocení projektů a opatření v rámci dotačních programů MŽP zaměřujících se na ochranu přírody a krajiny. NOO MŽP jsou vyjádřeny cenami běžných činností, které jsou v rámci daného typu opatření obvykle realizovány.

Revitalizace říčních ramen, která spočívá v obnově říčních ramen včetně výsadeb doprovodných břehových porostů a vyvolaných investic (včetně dopravy a přesunu materiálu na lokalitě), vychází v NOO MŽP 1000 Kč/m<sup>2</sup> revitalizovaného koryta říčních ramen.

Odborné a kvalifikované stanovení nákladů bude součástí projektové dokumentace.

Předpokládá se financování z dotace Operačního programu Životní prostředí Ministerstva životního prostředí.

**d) požadavky na celkové urbanistické a architektonické řešení stavby a požadavky na stavebně technické řešení stavby, na tepelně technické vlastnosti stavebních konstrukcí, odolnost a zabezpečení z hlediska požární a civilní ochrany, souhrnné požadavky na plochy a prostory apod.**

Provést odtěžení bahnitých sedimentů s cílem posunout lokalitu do mezotrofního stádia v rámci sukcesního vývoje, na několika místech vymodelovat rozsáhlejší mělčiny (litorál).

Obnovit soustavu tůní na slepém rameni (IDVT 10171976) – odtěžit sedimenty, prosvětlit břehové porosty.

Vytipovat několik míst, kde bude stržen vegetační drn a dojde tak k obnažení substrátu pro podporu raně sukcesních stádií rostlin a entomofauny. Toto opatření aplikovat na více místech dle výsledků dendrologického a biologického průzkumu.

Na základě dendrologického průzkumu prosvětlit břehové porosty, snížit množství náletových dřevin, perspektivní jedince původních druhů dřevin na lokalitě ponechat. Při probírce bude potřeba brát v úvahu výskyt hnízdních a pobytových dutin pro hmyz, ptáky a netopýry. Dojde tak k optimalizaci světelného režimu, snížení množství opadu listů. Lokálně ponechat další kmeny jako mrtvé dřevo, některé kmeny umístit na okraji vodní plochy, aby byly diverzifikovány vodní biotopy. Stávající padlé kmeny a torza ponechat, odstranit pouze v případě, že budou bránit realizaci akce.

Odstranit invazní druhy rostlin.

Odstranit skládky odpadu.

Jednotlivá revitalizační opatření budou více specifikována v rámci navazujícího biologického průzkumu lokality.

**e) územně technické podmínky pro přípravu území, včetně napojení na rozvodné a komunikační sítě a kanalizaci, rozsah a způsob zabezpečení přeložek sítí, napojení na dopravní infrastrukturu, vliv stavby, provozu nebo výroby na životní prostředí, zábor zemědělského a lesního půdního fondu apod.**

- Vliv stavby na životní prostředí

Obnovení mokřadů bude mít za následek zvýšení druhové diverzity a diverzity biotopů, dojde k posílení ekologické stability Staré Orlice. Jedním z cílů odbahnění je vrácení ramene do takové fáze sukcese, aby na lokalitě mohly růst společenstva vodních makrofyt vyžadující nižší trofii prostředí. Dojde k obnovení tůní, které budou sloužit jako místo pro rozmnožování obojživelníků. Vlivem odstranění invazních druhů se bude více dařit původním druhům české květeny. Budou zachovány stávající a vytvořeny nové hnízdní a úkrytové možnosti pro vzácné ptačí druhy, netopýry, xylofágní hmyz a jiné organismy.

**f) údaje o výskytu chráněných území (CHKO, NP, NPP, PP, PR, Natura, EVL apod.) event. o chráněných druzích rostlin a živočichů a o jiných způsobech ochrany (kulturní památka, technická památka apod.)**

Řešená lokalita náleží do EVL CZ0524049 Orlice a Labe, je zde vyhlášena přírodní památka Orlice a přírodní park Orlice.

V nálezové databázi AOPK ČR jsou ze zvláště chráněných druhů uváděny např. rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus*), leknín bílý (*Nymphaea alba*), řezan pilolistý (*Stratiotes aloides*), modráscí rodu *Phengaris*, užovka obojková (*Natrix natrix*), z ptačích druhů zde nalezneme např. slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*), strnada lučního (*Emberiza calandra*), ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), a žluvu hajní (*Oriolus oriolus*).

**g) v relevantních případech vyjádření, že zamýšlená investice nebo oprava není v rozporu se závazným Plánem dílčího povodí**

Revitalizace orlického ramene Stará Orlice je plně v souladu s Plánem dílčího povodí Horního a středního Labe a je uvedena na listu opatření HSL212009 Revitalizace vodních toků a niv. Akce bude zařazena i jako „A“ opatření v rámci III. plánovacího cyklu pro období 2021 – 2027.

**h) majetkoprávní vztahy:**

Seznam dotčených pozemků v souvislosti se zamýšlenou revitalizací je součástí příloh tohoto IZ.

**i) požadavky na zabezpečení budoucího provozu (užívání) stavby energiemi, vodou, pracovníky apod. a předpokládanou výši finančních potřeb jak provozu, tak i reprodukce pořízeného majetku a zdroje jejich úhrady v roce následujícím po roce uvedení stavby do provozu**

V rámci tzv. udržitelnosti projektu (po čerpání dotace) bude nutno plánovat finanční prostředky na tlumení výskytu invazních rostlin lokality.

**j) v relevantních případech upozornění na nutnost zajištění povolení mimořádné manipulace pro realizaci stavby**

Nutnost zajištění povolení mimořádné manipulace pro realizaci stavby není.

**k) výkresy a schémata určená správcem programu (u akcí, které je možno hradit z prostředků dotačních programů)**

Bude doplněno v projektové dokumentaci.

**l) rozdělení stavby na stavební objekty a provozní soubory s určením u každého z nich jednotlivě zda jde o opravu či investici (včetně uvedení DHM v relevantních případech). Současně musí rozdělení na stavební objekty a provozní soubory korespondovat s rozdělením ve stávající evidenci DHM (v případě investic s předpokládaným vznikem nových DHM pak musí záměr obsahovat i návrh rozdělení stavebních objektů a provozních souborů pro budoucí zařazení do DHM)**

Bude doplněno v projektové dokumentaci.

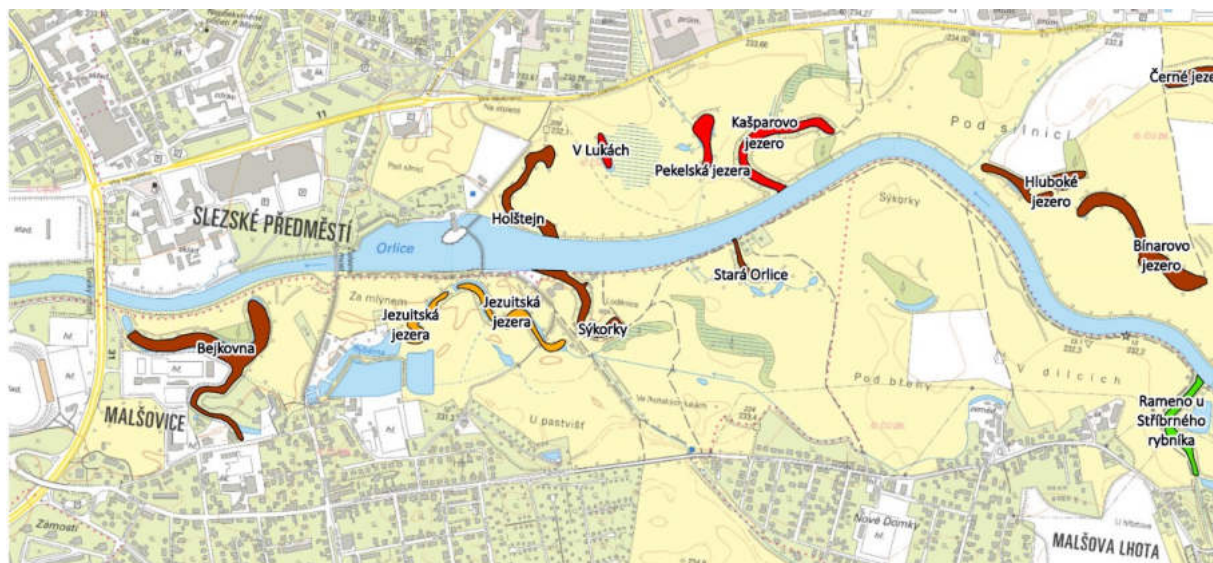
**m) rozhodující projektované parametry ve tvaru (u akcí, které je možno hradit z prostředků dotačních programů):**

Název parametru	měrná jednotka	hodnota parametru
Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit stav jejich zachování	hektar (ha)	1,38
Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	lokalita	1
Délka revitalizovaného úseku	metr	185 (samotné rameno) 494 (obnova tůní na BVT)

**Seznam příloh:**

- 1) Situace
- 2) Situace z katastrální mapy s vyznačením pozemků PLa
- 3) Informace o pozemcích
- 4) Fotodokumentace

## Příloha 1) situace



## Příloha 2) Situace z katastrální mapy s vyznačením pozemků PLa



pozn. pozemky Povodí Labe vyznačeny bílou dvojitou šrafurou



historická mapa z 19. st

Příloha 3) informace o pozemcích dotčených revitalizací

Katastrální území	Pozemek parc. č.	Výměr a	LV	Vlastník	Podíl
Malšovice u Hradce Králové	349/19	2380	2011 2	Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s., Víta Nejedlého 893/6, 50003 Hradec Králové	
	161/3	2047	3522	Wolf Jiří, Ostrovní 181, 50009 Hradec Králové	

#### Příloha 4) fotodokumentace





